

Elieel Viitala

Hip hop –komppeja rumpusetille

Lähtökohtana A Tribe Called Questin rumpukomppit

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi (AMK)

Pop/jazz-musiikin koulutusohjelma

Opinnäytetyö

19.5.2013

Tekijä Otsikko	Eliei Viitala Hip hop –komppeja rumpusetille
Sivumäärä Aika	35 sivua + 2 liitettä 19.5.2013
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Koulutusohjelma	Pop/jazz-musiikin koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Soitonopettaja, rummut
Ohjaaja(t)	Lehtori Jukka Väisänen Lehtori Tomi Salesvuo
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, miten hip hop –musiikkia soitetaan rumpusetillä. Työn lähtökohtana on käytetty legendaarisen hip hop -yhtye A Tribe Called Questin rumpukompeja, joiden pohjalta on laadittu myös harjoituksia rumpusetille.</p> <p>Kuunteluanalyysin lisäksi työssä on käytetty apuna alan kirjallisuutta, rumpujensoiton oppikirjoja, dokumenttielokuvia ja internetistä löytyviä videoita sekä alaan liittyviä lehti- ja internet-julkaisuja.</p> <p>Tutkimuskysymykset olivat: 1) Minkälaisia rumpukompeja A Tribe Called Questin äänitteillä on ja voiko niitä soittaa rumpusetillä? 2) Minkälaisia rumpusoundeja A Tribe Called Questin äänitteillä on ja voiko niitä toteuttaa rumpusetillä? 3) Mikä on olennaista hip hop –musiikin soittamisessa? 4) Minkälaiden harjoitteiden avulla voi harjoitella hip hop –komppien soittamista?</p> <p>Transkriptioista johdetut harjoitukset keskittyvät bassorummun, virvelirummun ja hi-hat –symbaalien monipuoliseen hallintaan. Harjoitukset etenevät rumpusetin osa kerrallaan. Lopuksi osakokonaisuuksia on tarkoitus yhdistää toisiinsa. Harjoituksista on laadittu myös ääninäytteitä.</p>	
Avainsanat	Hip hop, Rummut, A Tribe Called Quest

Author Title	Eliel Viitala Hip Hop Beats for Drumset
Number of Pages Date	35 pages + 2 appendices 19 May 2013
Degree	Bachelor of Music Education
Degree Programme	Pop & Jazz Music
Specialisation option	Music pedagogy, drums
Instructor(s)	Jukka Väisänen, MMus. Tomi Salesvuo, MMus.
<p>The purpose of my thesis is to explore how hip hop music is played on a drum set. As a starting point for this study I used the grooves of the legendary hip hop group A Tribe Called Quest that has been the basis for the drum set exercises.</p> <p>In addition to the listening analysis I've used related literature, drum books, documentaries and videos available on the Internet, as well as related magazines and Internet publications.</p> <p>The research questions were: 1) What kind of grooves there are in A Tribe Called Quest's recordings and can they be played on a drum set? 2) What kind of drum sounds there are in A Tribe Called Quest's recordings and can they be produced on a drum set? 3) What is essential when playing hip hop grooves? 4) What kind of exercises you can practise when playing hip hop grooves?</p> <p>Transcriptions derived from the exercises focus on the bass drum, snare drum and hi-hat cymbals for versatile control. Exercises proceed part of the drum set at a time. Finally, the sub-assemblies are meant to be combined with each other. There has also been made sound samples of the exercises.</p>	
Keywords	Hip hop, Drums, A Tribe Called Quest

1	JOHDANTO	1
1.1	Aiheen rajaus	1
1.2	Tutkimuskysymykset	1
1.3	Työtapa	2
2	KÄSITTEITÄ	2
2.1	Rumpunotaatio	2
2.2	Sanastoa	2
3	DJ KOOL HERC JA HIP HOPIN SYNTY	3
3.1	Breakbeat	4
4	A TRIBE CALLED QUESTIN BIOGRAFIA	5
4.1	Native Tongues	6
4.2	A Tribe Called Questin nousu ja tuho	6
5	YLEISTÄ HIP HOP –MUSIIKISTA JA SEN SOITTAMISESTA	8
5.1	Mitä on hip hop –musiikki?	8
5.2	Fraseeraus	8
5.3	Harjoitukset	9
6	BASSORUMPU	10
6.1	Soittotekniikka	10
6.2	Rap Promoter	11
6.2.1	Bassorummun soundi kappaleessa <i>Rap Promoter</i>	12
6.3	What?	13
6.3.1	Bassorummun soundi kappaleessa <i>What?</i>	14
7	VIRVELIRUMPU	15
7.1	Harjoitusohjeita	15
7.1.1	Rimshot	15
7.1.2	Cross-stick	16
7.2	Virvelirummun soundi	17
7.3	Bonita Applebum	17
7.3.1	Kappaleen <i>Bonita Applebum</i> pohjalta laadittuja harjoituksia virvelirummulle	18

8	HI-HAT -SYMBAALIT	18
8.1	Hi-hat –soundi	19
8.2	Luck of Lucien	20
	8.2.1 Kappaleen <i>Luck of Lucien</i> pohjalta laadittuja harjoituksia	20
8.3	Hot Sex	21
	8.3.1 Kappaleiden <i>Hot Sex</i> ja <i>Get a Hold</i> pohjalta laadittuja harjoituksia	22
8.4	Footprints	22
	8.4.1 Harjoitusohjeita	23
8.5	Rock Rock Y'all	23
	8.5.1 Kappaleen <i>Rock Rock Y'all</i> pohjalta laadittu harjoitus	24
8.6	1nce Again	26
8.7	Clap Your Hands	27
9	BEAT STOP	28
	9.1 Award Tour	28
	9.2 Harjoitusohjeita	29
10	POHDINTA	30

Liitteet

Liite 1. Hip hop –kompeja rumpusetille

Liite 2. Hip hop –kompeja rumpusetille -CD

1 JOHDANTO

Lähtiessäni suunnittelemaan opinnäytetyötäni tiesin, että haluan kirjoittaa jotain, joka liittyy hip hop –musiikkiin ja sen soittamiseen rummuilla. Halusin tutkia erikoisia rytmejä, komppeja ja soundeja, joita kyseinen tyylisuunta on pullollaan. Kun aloitin tutkimustyöni, mietin pitkään, miten rajaisin aihepiirini.

1.1 Aiheen rajaus

Tarjolla oli valtava määrä hip hop –musiikkia eri aikakausilta. Aluksi ajattelin tuoda esille tyylilajin uusimpia ja mielenkiintoisimpia edustajia mutta huomasin nopeasti, että se oli lähes mahdotonta ilman, että olisin myös esitellyt heidän edeltäjänsä.

Eräänä iltana istuessani linja-autossa selasin puhelimeni levykirjastoa. Katseeni pysähtyi kohtaan, jossa luki A Tribe Called Quest. Kuuntelin yhtyeen kappaleita sekalaisessa järjestyksessä ja totesin, että löydän kaikki tarvitsemani rytmiset ilmiöt tämän kyseisen hip hopin pioneeriryhmän äänitteiltä. A Tribe Called Quest oli mielestäni hyvä valinta, koska heidän lähes vuosikymmenen kestäneen tuotantonsa sisältää sekä perinteisempiä rumpukompeja että modernimpaa rytmikkaa. Yhtye oli myös silloin ajankohtainen, koska heiltä oli vastikään ilmestynyt yhtyeen vaiheista kertova dokumentti *Beats, Rhymes & Life: The Travels of a Tribe Called Quest*.

1.2 Tutkimuskysymykset

Tarkoitukseni on löytää vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

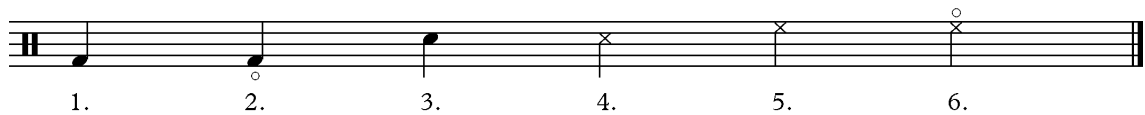
- Minkälaisia rumpukompeja A Tribe Called Questin äänitteillä on ja voiko niitä soittaa rumpusetillä?
- Minkälaisia rumpusoundeja A Tribe Called Questin äänitteillä on ja voiko niitä toteuttaa rumpusetillä?
- Mikä on olennaista hip hop –musiikin soittamisessa?
- Minkälaisten harjoitteiden avulla voi harjoitella hip hop –komppien soittamista?

1.3 Työtapa

Tutkin työssäni kaikkia viittä A Tribe Called Questin studioalbumia johtaen niiden kapaleista harjoituksia rumpusetille. Kuunteluanalyysin lisäksi olen käyttänyt apunani alan kirjallisuutta, rumpujensoiton oppikirjoja, dokumenttielokuvia ja internetistä löytyviä videoita sekä alaan liittyviä lehti- ja internet-julkaisuja.

2 KÄSITTEITÄ

2.1 Rumpunotaatio

Kuvio 1. Rumpunotaatio. Nuotinnos Eliel Viitala.

1. Bassorumpu
2. Bassorumpu, soiva
3. Virvelirumpu
4. Virvelirumpu, cross-stick
5. Hi-hat –symbaalit
6. Hi-hat –symbaalit, avattu

2.2 Sanastoa

Aksentti	Korostus
Backbeat	Rumpukompissa virvelillä soitettavat toinen ja neljäs isku
Chop	Ääninäytteen pilkkominen (engl. <i>chop</i>) pieniin osiin
Dempata	Demppaaminen (engl. <i>dampening</i>) tarkoittaa tässä työssä rummusta kuuluvan soinnin ja ei-toivotuttujen ylä-äänien hillitsemistä
Dynamiikka	Musiikin esittämiseen liittyvä käsite, joka viittaa äänen voimakkuuden vaihteluihin. (Korhonen 2002, 119)

Fraseeraus	Rytmin ja painotusten muuntelu ja tulkinta
Isku	Isku on sävellysten ajallinen perusyksikkö, joista tahti koostuu.
Kolmimuunteisuus	Perussykkeen alijakojen iskulliset sävelet tulkitaan kestoltaan pidemmiksi kuin iskuttomat sävelet. Jos tahtilaji on 4/4, on perussyke 1/4-nuotti ja alijako tällöin 1/8-nuotti. Kolmimuunteisessa fraseerauksessa iskullinen 1/8-nuotti tulkitaan likiarvoisesti kaksi kertaa pidemmäksi kuin iskuton nuotti, eli fraseerausta voidaan kuvata triolinotaatiolla. (Tabell 2007, www)
Komppi	Komppi (engl. <i>comp</i>) tai komppaaminen on melodian tai solistin säestämistä. Rumpukomppi tarkoittaa rummuilla säestämistä tai rummuilla toteutettua säestysrytmiä. Tässä työssä kompilla tarkoitetaan rumpukomppia.
Loop	Silmukka tai looppi (engl. <i>loop</i>), on lyhyt katkelma - esimerkiksi neljä tahtia - musiikkia, joka on muokattu siten, että katkelman loppuessa sama katkelma alkaa saumattomasti alusta muodostaen näin jatkuvan musiikkikatkelman kierron eli loopin.
Lyönti	Lyönnillä tarkoitetaan tässä työssä tapaa, jolla rumpua tai symbaalia soitetaan.
MC	Seremoniamestari (engl. <i>master of ceremonies</i>)
Sample	Samplella (engl. <i>sample</i>) tarkoitetaan tässä työssä äänitteeltä poimittua ääninäytettä
Soundi	Soundilla (engl. <i>sound</i>) kuvaillaan tässä työssä esimerkiksi rummusta saatavan äänen luonnetta.
Tahti	Rytmis-metrinen, tahtiviivoin erotettu kokonaisuus, jossa on tietyt tahtilajin määräämät korkosuhteet. (Korhonen 2002, 526)

3 DJ KOOL HERC JA HIP HOPIN SYNTY

Clive Campbell syntyi 1955 Trenchtownin kuuluisassa slummissa Jamaikan pääkaupungissa Kingstonissa. Jo nuorena hän näki kotikaupunkinsa tanssisalit, sound systemit ja tavan, kuinka tiskijukat puhuivat eli toastasivat musiikin päälle. Sound systemit

olivat maata kiertäviä ulkoilmadiskoja, joiden voima perustui valtaviin kaiutinvuoriin. Ne soittivat jenkkisoulia ja Jamaikan omaa kehittyvää reggaeta. Syksyllä 1967 Clive muutti perheensä kanssa New Yorkin Bronxiin. Myöhemmin amerikkalaistunut, urheilullinen Clive ”Hercules” Campbell ryhtyi järjestämään bileitä talonsa virkistystiloissa osoitteessa 1520 Sedgwick Avenue, jonka New Yorkin osavaltio sittemmin nimesi ”hip hopin syntypaikaksi”. (Hilamaa & Varjus 2000, 140-141; Chang 2005, 86-105; JohnG 2010, www)

3.1 Breakbeat

Soittaessaan levyjä Clive eli DJ Kool Herc huomasi, että tanssijat esittelivät usein parhaimmat tanssiliikkeensä juuri tietyssä kohdassa kappaletta. Tämä kohta kappaleesta oli instrumentaaliväliosa (engl. *break*), jossa kaikki muut soittimet, paitsi rummut jäivät pois. Tanssijat villiintyivät toden teolla biisien lyhyistä instrumentaaliosuuksista, joissa laulu jäi pois ja rytmi kohosi keskeiseksi. Melodia, kertosäe ja laulu kalpenivat rumpukompin rinnalla. Herc keskitti kaiken huomionsa biisin rytmiseen ytimeen: breikkiin. (Adamo 2010, preface II; Chang 2005, 99)

DJ Kool Herc keksi asettaa kaksi levysoitinta rinnakkain ja laittaa molempiin soittimiin pyörimään saman levyn. Samalla, kun ensimmäisen levyn instrumentaalivälike soi, hän etsi toiselta levyiltä saman välikkeen aloituskohdan. Kun ensimmäisen levyn välike loppui, hän vaihtoi mikserinsä cross-faderin¹ soittamaan toista levysoitinta. Tällä tavoin sama rumpuvälike (engl. *drumbreak*) jatkui niin kauan, kun hän halusi. Tämä uusi, kahden levysoitinta hyödyntävä Merry-Go-Round -tekniikka mahdollisti sen, että tanssijat pystyivät tanssimaan entistä kauemmin. Ennen pitkää hän oli jättänyt levylaukustaan pois suurimman osan lauluista keskittyen vain breikkeihin. Bronxissa eli samaan aikaan myös toinen DJ, joka kehitti samaa tekniikkaa. Hänen nimensä oli Grandmaster Flash, joka tuli myöhemmin kuuluisaksi mm. the Furious Five -ryhmänsä kanssa. (Adamo 2010, preface II; Chang 2005, 100; Ankeny 2013, www)

Käyttökelpoisia breikkejä löytyi mm. Michael Viner’s Incredible Bongo Bandin kappaleesta *Apache*, Bongo Band -yhtyeen kappaleesta *Bongo Rock* sekä Jimmy Castor Bunchin *It’s Just Begun* -kappaleesta. (Hilamaa & Varjus 2000, 142)

¹ Cross-fader on dj-mikserissä oleva liuku, jonka avulla voi säätää kahden kanavan välistä balanssia. (Mr-Dj.Org 2013, www)

Usein termiä breakbeat käytetään virheellisesti synonyymina nopeille, hyper-synkopoiduille rytmeille, joita käytetään elektronisessa drum 'n' bass – ja jungle-musiikissa. Tämä johtuu ehkä siitä, että näissä tyylilajeissa ei ole tasaista, neljäsosia soittavaa bassorumpurytmiä, kuten esimerkiksi trance- ja house-musiikissa. Break-beatin oletetaan olevan jotain hajotettua ja katkonaista (engl. *broken up*).

Breakbeat-yläkäsitteellä kuvataan rumputyylejä, joita esiintyy useissa moderneissa musiikkityyleissä, kuten esimerkiksi:

Big Beat

Acid Breaks

Breakbeat Hardcore

Breakcore

Hardcore Breaks

Rave Breaks

Jungle

Drum 'n' Bass

Broken Beat

Hip Hop

(Adamo 2010, preface II-III)

4 A TRIBE CALLED QUESTIN BIOGRAFIA

Q-Tip (s. Jonathan Davis, 10.4.1970) ja Phife Dawg (s. Malik Taylor, 20.11.1970) kasvoivat yhdessä New Yorkin Queensissä, jossa he perustivat yhtyeen nimeltään Quest vuonna 1985. Myöhemmin yhtyeeseen liittyi DJ Ali Shaheed Muhammad (s. 11.8.1970), johon Q-Tip tutustui lukiossa. Samaa koulua kävivät myös the Jungle Brothersin jäsenet, joilta A Tribe Called Quest sai etuliitteen nimeensä. Trio aloitti esiintymisen ja julkaisi ensimmäisen singlensä *Description of a Foolin* elokuussa 1989 paikallisen levymerkin kautta, vaikka Q-Tip olikin jo ehtinyt vieraillla De La Soulin albumilla *3 Feet High and Rising* ja Deee-Liten kappaleella *Groove Is in the Heart*. Alkuaikoina mukana oli myös Jarobi White (s. 1.7.1971), joka kuitenkin jättäytyi pois yhtyeen äänittäessä *The Low End Theory* –albumia. (A Tribe Called Quest 2013, www; Bush 2013,

www; Discogs 2013, www; Beats, Rhymes & Life: The Travels of a Tribe Called Quest 2011)

4.1 Native Tongues

The Jungle Brothers ja De La Soul eivät tienneet toisistaan ennen kevättä 1988, vaikka kumpikin ryhmä vaikutti New Yorkissa. Yhtyeet tapasivat yhteisellä keikalla Bostonissa ja ystävystyivät välittömästi. Kolmanneksi joukkoon saatiin pian Tribe Called Quest. Kaikkien kolmen yhtyeen jäsenet vierailivat innolla toistensa levytyksillä ja keikoilla, vaikka olivatkin eri yhtiöiden kirjoissa. He kutsuivat yhteistyötään Native Tongueksi, jonka oli tarkoitus toimia samaan tapaan kuin Zulu Nationin. Native Tonguesin aate oli "afrohumanismi", joka yhdisteli aineksia vanhasta "mustasta tiedostamisesta", 1960-luvun radikalismista ja Afrika Bambaataan ajatuksista. Ryhmä oli sallivampi ja suvaitsevampi kuin Public Enemy, sen jäsenet jopa välttivät ruman kielen käyttöä levyllä. Muita Native Tongues -kollektiiviin kuuluvia yhtyeitä ja artisteja olivat mm. Chi-Ali, Brand Nubian, The Beatnuts, Black Sheep, Queen Latifah ja Monie Love. (Hilamaa & Varjus 2000, 174-175; Beats, Rhymes & Life: The Travels of a Tribe Called Quest 2011)

4.2 A Tribe Called Questin nousu ja tuho

Vuonna 1989 A Tribe Called Quest solmi levytyssopimuksen Jive Recordsin kanssa. Seuraavana vuonna Jive Records julkaisi A Tribe Called Questin ensimmäisen albumin *People's Instinctive Travels and the Paths of Rhythm*. Levyllä yhtye keskittyy kappaleissaan älykkääseen sanomaan kuulostamatta kuitenkaan liian vakavalta. De La Soulin tavoin A Tribe Called Quest haki samplensa jazz- ja rock-musiikista, kuten esimerkiksi Lou Reedin klassikosta *Walk on the Wild Side*, jota on samplattu kappaleeseen *Can I Kick It?*. Kokeileva ja mielikuvituksekas *People's Instinctive Travels and the Paths of Rhythm* oli lupaava esikoisalbumi, jota seurasi *The Low End Theory*. (Bush 2013, www)

Toinen äänite *The Low End Theory* ylitti kaikki odotukset. Albumilla ryhmä yhdisti jazz-tunnelman ja hip-hop -asenteen ennen kuulumattomalla tavalla. Eräässä haastattelussa Common-artistinimeä käyttävä Lonnie Rashid Lynn, Jr. kertoo jopa tutustuneensa jazz-musiikkiin *The Low End Theoryn* kautta. Käyttämällä vain muutamaa elementtiä A

Tribe Called Quest tuotti yhden kaikkien aikojen parhaimman hip-hop -albumin. (Bush 2013, www; Beats, Rhymes & Life: The Travels of a Tribe Called Quest 2011)

A Tribe Called Quest julkaisi kolmannen albuminsa *Midnight Maraudersin* marraskuussa 1993. Yhtyeen kolmas albumi ei ehkä vie jazz- ja rap-musiikin fuusiota enää *The Low End Theorya* pidemmälle mutta onnistuu kuitenkin sulauttamaan yhtyeelle ominaisen pohdiskelevan tyylin grooveihin, jota ei oltu kuultu muilla 1990-luvun alun rap-levyillä. *Midnight Maraudersilla* tuotanto on kokonaisuudessaan tiukempaa ja funkympaa, kuin aiemmilla levyillä mutta huomattavin edistys sitten ensimmäisen albumin on tapahtunut Q-Tipin ja Phife Dawgin räppäämiselle. *Midnight Marauders* oli kaupallisesti menestynyt, taiteellisesti mestarillinen ja lyyrisesti kekseliäs albumi. (Bush 2013, www)

Kesällä 1994 A Tribe Called Quest kiersi Lollapalooza-festivaalin mukana, minkä jälkeen he pitivät vuoden mittaisen tauon. Yhtye palasi kuitenkin vuonna 1996 albumilla *Beats, Rhymes and Life*, joka osoittautui arvosteluiden perusteella ryhmän heikoimmaksi albumiksi. Kriitikoiden mielestä Q-Tip ja Phife kompuroivat säkeistöjensä läpi kuulostaen usein sekavalta, vihamieliseltä ja jopa vainoharhaiselta. (Bush 2013, www) Saattaa olla, että Q-Tip ja Phife Dawg eivät ehkä ole parhaimmillaan *Beats, Rhymes and Life* –albumilla mutta tuotannollisesti albumi on yhtä mielenkiintoinen, kuin edeltäjänsäkin.

The Ummah –tuotantotiimi, jonka muodostivat Q-Tip, Ali Shaheed ja tulokas Jay Dee – perustettiin samana vuonna. Työryhmä työskenteli esimerkiksi Janet Jacksonin, D’Angelon ja Faith Evansin kanssa. (A Tribe Called Quest 2013, www)

Kaksi vuotta myöhemmin yhtye julkaisi *The Love Movementin*, joka koitui A Tribe Called Questin kohtaloksi. Q-Tip katsoi tason laskeneen ja hajotti yhtyeen 1998 siirtyäkseen soolouralle. Asiaan vaikutti myös Q-Tipin kääntymys islamin uskoon, minkä johdosta hän otti käyttöön nimen Kamaal Ibn John Fareed. (Simon & Schuster 2001, www; Hilamaa & Varjus 2000, 174-175; Discogs 2013, www)

Vuonna 2006 Q-Tip, Phife ja Muhammad kokosivat A Tribe Called Questin uudelleen. Konsertit olivat loppuunmyytyjä niin Meksikossa, Kanadassa kuin Yhdysvalloissakin. Kahta vuotta myöhemmin A Tribe Called Quest kiersi Rock the Bells –kiertueen pää-

esiintyjänä Nasin, De La Soulin, Pharcyden ja Mos Defin kanssa. (Simon & Schuster 2001, www)

5 YLEISTÄ HIP HOP –MUSIIKISTA JA SEN SOITTAMISESTA

5.1 Mitä on hip hop –musiikki?

Hip hop –kappaleet ovat pääasiassa tempoltaan 85-105 iskua minuutissa. Rauhallinen kävelytempo antaa sopivimmat raamit tarinan kertomiselle eli räppäämiselle. (Kotipojat-dokumentti 2010, www) Tyypillistä hip hop -kappaleille on toiselle ja neljännelle iskulle osuva vahva virvelirummun lyönti. Virvelirummun rytmiä tukevat erilaiset bassorumpu- ja hi-hat –kuviot. Muut instrumentit lisätään rumpukompin päälle joko samplaamalla tai soittamalla oikeita soittimia. Lopuksi esimerkiksi MC eli Master of Ceremonies räppää riiminsä valmiin pohjan päälle. Hip hop –musiikissa taustaa kutsutaan usein biitiksi (engl. *beat*) tai rytmiksi. (Adamo 2010, preface III)

5.2 Fraseeraus

Komppiryhmän kesken keskustellaan usein siitä, miten soitettavaa kappaletta fraseerataan. Pohjautuuko kappale esimerkiksi tasaisiin kuudestoistaosiin vai kuudestoistaosatrioleihin. Tämä määrittää karkeasti esimerkiksi rumpalin haamulyöntien sijoittumisen hi-hat –lyöntien välissä. Jos kappale noudattaa triolipohjaista fraseerausta, voidaan myös pohtia, minkälainen kolmimuunteisuuden aste on. Onko kappaleen fraseeraus lähempänä esimerkiksi tasaisia kuudestoistaosanuotteja vai kuudestoistaosatriolinuotteja. Se voi olla jotain näiden kahden välistäkin. Saattaa myös olla, että samassa komppissa fraseerataan joitain nuotteja triolipohjaisesti ja joitain ei, kuten vaikkapa esimerkkikappaleessa *Award Tour*.

Uskon kuitenkin, että rumpalit, joiden soittoa on samplattu hip hop –musiikissa, soittivat rumpuja tavalla, joka tuntui heistä hyvältä ja luonnolliselta. He eivät varmaankaan edes pyrkineet soittamaan konemaisesti ja suoraan fraseeraten, vaan antoivat käsien ja jalkojen liikkua luonnollisia liikeratojaan, mikä synnytti pyöreämmän ja inhimillisemmän fraseerauksen itsestään.

Monet kuuluisat rumpalit, kuten esimerkiksi Earl Palmer, John Bonham, Bernard Purdie, Zigaboo Modeliste, Idris Muhammed, Clyde Stubblefield ja Jabo Starks kasvoivat kuunnellen big band -, jazz-, bebop-, blues-, rhythm & blues – ja rock 'n' roll –musiikkia. Kaikkia näitä edellä mainittuja tyylilajeja fraseerattiin enemmän tai vähemmän kolmi-
muunteisesti. Myös tästä syystä heidän oli ehkä hankala ryhtyä yhtäkkiä fraseeraamaan funk- ja rock-kappaleita suoraan. (Moore 2010, 35)

Soittaessa rumpusetiä A Tribe Called Questin äänitteiden mukana huomaakin, kuinka joihinkin komppeihin on ikään kuin helpompi lukita oma soitto, kuin toisiin. Useimmiten kappaleet, joita on helpompi soittaa sisältävät esimerkiksi 1-4 tahdin pituisen, samplattun eli alunperin ihmisen soittaman rumpukompin. Vastaavasti täysin ohjelmoidun kompin mukana saattaa olla vaikeampi soittaa.

Fraseerauksen yhteydessä voi myös pohtia rumpukompin suhdetta soitettavan kappaleen pulssiin. Harjoitellessa kompeja esimerkiksi basistin tai vaikkapa koko yhtyeen kanssa kannattaakin kokeilla, miten kappaleen tunnelma muuttuu, jos basisti soittaa äänensä ennen rumpalin iskuja. Tämä vaihtoehto saattaakin toimia joissakin kappaleissa. Olen kuitenkin huomannut, että useimmat hip hop –kompit toimivat parhaiten silloin, kun kaikki muut instrumentit soittavat iskunsa yhtä aikaa tai hieman rumpusetin iskujen jälkeen.

5.3 Harjoitukset

Valitsin A Tribe Called Questin viideltä studioalbumilta muutamia kappaleita, joista johdin harjoituksia hip hop –musiikissa käytetyimmille rumpusetin osille. Tästä johtuen harjoitukset keskittyvät ainoastaan bassorummun, virvelirummun ja hi-hat –symbaalien soittamiseen sekä niiden soundiin. Eri rumpusetin osille johdettuja harjoituksia on tarkoitus myös yhdistää toisiinsa, minkä ansiosta samoista kompeista syntyy lukuisia uusia variaatioita.

Laadin harjoitukset siten, että niitä voi soittaa kaiken tasoiset rumpalit. Rumpujensoiton alkuvaiheessa olevat voivat käyttää komppiharjoituksia esimerkiksi nuotinlukuharjoituksina ja pidemmälle ehtineet voivat nuottikuvan lisäksi keskittyä fraseeraukseen ja soundin muodostamiseen rumpusetillä.

6 BASSORUMPU

Hip-hop -musiikissa bassorummun päätehtävänä on lähes poikkeuksetta soittaa vahva lyönti tahdin tai loopin ensimmäiselle iskulle. (Adamo Mike 2010, preface VIII) Tästä johtuen myös jokaisessa laatimassani bassorumpuharjoituksessa ensimmäinen lyönti sijoittuu tahdin ensimmäiselle iskulle. Kyseinen ilmiö esiintyy hyvin selkeästi esimerkiksi James Brownin ja George Clintonin musiikissa. Molempien artistien taustayhtyeissä vaikuttanut legendaarinen basisti Bootsy Collins kertookin tahdin ensimmäisen iskun tärkeydestä. Liittyessään James Brownin bändiin vuonna 1970 hän soitti monimutkaisia melodioita bassollaan, minkä seurauksena James kysyikin nuorelta Bootsylta: "Where's the one?". (Youtube-video 2008, www; Moore 2010, 22) Hip-hop -yhtye The Rootsin rumpali Ahmir Thompson kertoo myös haastattelussaan, kuinka tärkeää on soittaa tahdin ensimmäinen bassorummun lyönti voimakkaasti:

I think the main goal of the kick is to establish the 1. Anything after that, you have to fill in the space, but whenever that 1 comes, you have to hit it, and you have to hit it with force. (Weiss 2007, 56)

6.1 Soittotekniikka

Harjoitellessa kannattaa kiinnittää huomiota, mihin bassorummun lyönnit tarkalleen sijoittuvat. Äänittäessä omaa soittoani olen huomannut, että tahdin ensimmäinen bassorummun lyönti saattaa usein ennakoida muutamia millisekunteja. Jos bassorummun pedaalin nuija osuu bassorummun kalvoon haluttua aiemmin, kannattaa kokeilla siirtää jalkaterää hieman taaksepäin pedaalilaudalla. Useimpien pedaalien herkin kohta onkin merkitty pedaalin lautaan hieman leveämpänä kohtana. Myös pedaalien jousen kiristäminen lisää vastusta poljettaessa, jolloin pedaalien toiminta lyödessä ikään kuin hidastuu. Samalla jousen kiristäminen nopeuttaa nuijan palautumista kalvosta.

Bassorumpuharjoituksia tehdessä on syytä kokeilla erilaisia pedaalitekniikoita. Ei ole olemassa yhtä ainoa tekniikka, jolla tarvitsisi selvittää kaikista soittotilanteista. Voimakas Heel up² -tekniikka antaa lyöntiin eniten voimaa mutta saattaa olla epätarkempi kuin maltillinen Heel down³ -tekniikka, jolla taas on helpompaa kontrolloida lyöntien voi-

² Heel up -tekniikkaa käytettäessä kantapää on lyönnin aikana ilmassa ja vain päkiä koskettaa bassorummun pedaalia.

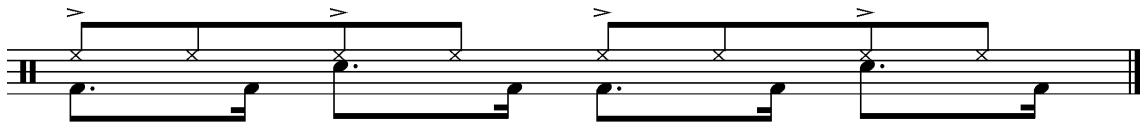
³ Heel down -tekniikkaa käytettäessä koko jalkapohja koskettaa bassorummun pedaalia lyönnin aikana.

makkuutta ja tarkkuutta. Studiolegenda Ed Greene kertoo eräässä haastattelussa pitävänsä kantapään aina ilmassa. Hän käyttää päkiän lisäksi koko jalkaa bassorummun pedaalin polkemiseen. Pomputtamalla jalkaa pedalin päällä voi saavuttaa voimakaimman lyönnin. Vastaavasti Bernard Purdien mielestä soittamalla bassorummun pedaalia ainoastaan kantapää ilmassa menettää dynamiikan ja herkkyyden. (Zoro 1998, 136)

Ei siis ole olemassa yhtä ainoa ja oikeata tekniikkaa, jolla pitäisi soittaa bassorumpua. Erilaisia tekniikoita kannattaa kokeilla ja jopa sekoittaa keskenään. Tärkeintä on kuitenkin pysyä koko ajan rentona. Olen huomannut, että rentona pysyminen vaikuttaa positiivisesti paitsi jaksamiseen, mutta myös parempaan osumatarkkuuteen.

6.2 Rap Promoter

Kappaleen *Rap Promoter* rumpuraita on poimittu *The New Birth* -yhtyeen vuonna 1973 julkaisemasta kappaleesta *Keep On Doin' It* kohdasta 0:01-0:03. (WhoSampled 2013, www)

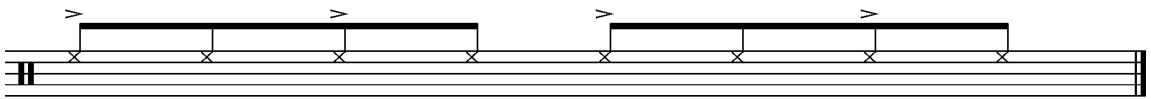
Kuvio 2. *Keep On Doin' It* -kappaleen intron rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *Keep On Doin' It*, n. 106,5 bpm. Säv. James Baker, Melvin Wilson.

Kappaleen *Rap Promoter* säveltänyt kaksikko DJ Ali Shaheed Muhammad ja Q-Tip ovat leikanneet alkuperäisen *Keep On Doin' It* -kappaleen rumpukompista tahdin ensimmäisen kahdeksasosan ja toistaneet sen kahteen kertaan, jolloin he ovat saaneet *Rap Promoter* -kappaleen rumpukomppiin haluamansa ylimääräisen bassorummun lyönnin. Tätä tekniikkaa kutsutaan rumpukompin choppaamiseksi eli paloitteluksi.

Choppaus-tekniikkaa käytetään, kun halutaan poimia äänitteeltä yksittäisiä rumpusoundeja tai pidempiä choppeja, jotka voi halutessaan asetella uuteen järjestykseen. Choppaamalla voi rakentaa vanhasta jotain uutta ja täysin erilaista menettämättä alkuperäistä äänitteellä olevaa tunnelmaa. (Avgousti 2012, www)

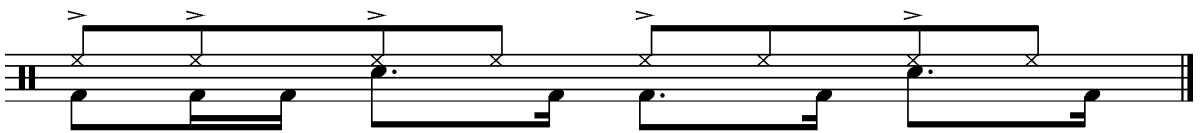
Mitä luultavimmin DJ Ali Shaheed Muhammad ja Q-Tip käyttivät työkalunaan hip-hop – musiikissa hyvin suosittua, japanilaisen Akain valmistamaa MPC –sampleria. MPC on rumpukoneen ja samplerin yhdistelmä, joka mahdollistaa käyttäjän lataamaan laitteeseen mitä tahansa ääniklippejä ja manipuloimaan niitä perkussionistin tavoin. (Carmanica 2011, www)

Keep On Doin' It –kappaleen rumpukompissa hi-hatin aksentoidut lyönnit ovat soitettu kapulan varrella hi-hat -symbaalien reunaan ja aksentoimattomat lyönnit kapulan kärjellä ylempään hi-hat -symbaalin päälle.

Kuvio 3. *Keep On Doin' It* –kappaleen hi-hat -lyönnit. Nuotinnos Eliel Viitala.

Koska kappaleen *Rap Promoter* ensimmäinen bassorummun ja hi-hatin muodostama kahdeksasosanuotti toistetaan kahteen kertaan, myös toinen hi-hatin lyönti saa aksentin.

Kuvio 4. *Rap Promoter* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *Rap Promoter*, n. 97,5 bpm. Säv. Ali Shaheed Muhammad, Jonathan Davis.

Rap Promoter –kappaleen rumpukomppia on paloittelun lisäksi myös hidastettu hie-man. Hidastamisen ansiosta *Rap Promoter* –kappaleen rummut soivat matalammalta kuin alkuperäisen *Keep On Doin' It* –kappaleen rummut.

6.2.1 Bassorummun soundi kappaleessa *Rap Promoter*

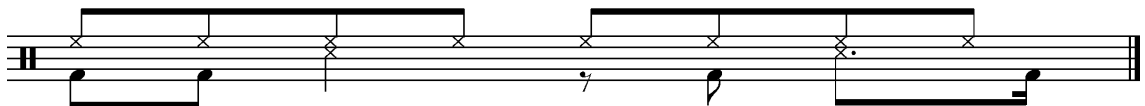
Olen kokeillut muutamia erilaisia kalvoja ja virityksiä erikokoisilla bassorummuilla ja todennut, että kappaleessa *Rap Promoter* kuultavan bassorumpusoundin saa lähes mistä tahansa bassorummusta, jos ottaa huomioon muutaman seikan. Ensimmäiseksi bassorummusta kannattaa poistaa resonanssikalvo tai tehdä siihen niin suuri reikä,

ettei kalvo resonoi enää ollenkaan. Lyöntikalvoksi voi halutessaan vaihtaa joko kaksikerroskalvon tai yksikerroskalvon. Soittamissani ääniesimerkeissä (Liite 2, raidat 1 ja 2) käytän Aquarianin valmistamaa, löysälle viritettyä Force I Texture Coated –kalvoa ja pientä tyynyä, joka makaa rummun sisällä. Valitsemani päällystetty yksikerroskalvo tuntui parhaimmalta vaihtoehdolta, koska halusin saada bassorummustani kappaleeseen sopivan, perinteisen soundin. Tyynyn tai muun vastaavan pehmeän tekstiilin tehtävänä on poistaa ei-toivotut ylä-äänit ja vähentää rummun sointi vähimmillensä. (Aquarian Drumheads 2013, www)

Bassorummun lyöntikalvoa kannattaa kokeilla virittää erilaisiin sävelkorkeuksiin. Korkeammalle viritettäessä sävelkorkeus luonnollisesti nousee ja pedaalin nuijan aiheuttama naksaus lyödessä vähenee. Olen myös huomannut, että paksu kaksikerroskalvo soi parhaiten matalassa vireessä, kun taas ohuempi yksikerroskalvo on omimmillaan korkeammassa vireessä.

6.3 What?

Q-Tip samplaa säveltämässään kappaleessaan *What?* rumpali Paul Humphreyn vuonna 1974 ilmestynyttä kappaletta *Uncle Willie's Dream*. (WhoSampled 2013, www) Kappale *What?* ei sisällä sampleja muista kappaleista.

Kuvio 5. *Uncle Willie's Dream* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *Uncle Willie's Dream*, n. 108 bpm. Säv. Paul Humphrey.

Q-Tip on kaksintanut alkuperäisen rumpukompin kaksi ensimmäistä bassorummun lyöntiä rumpukoneella, jonka ansiosta kappaleessa on kaksi erilaista bassorumpusoundia. Kaksinnetun bassorummun kuulee kappaleen *What?* kohdassa 2:00, jolloin rumpukomppi pysähtyy ja jälkeensä lisätty bassorumpu lyö yksittäisen lyönnin tahdin ensimmäiselle iskulle. Myöhemmin kappaleen kohdassa 2:12 kaksinnettu bassorumpu jää kokonaan pois, jolloin kuulee, miltä rumpukomppi kuulostaa ilman lisättyjä bassorummun lyöntejä.

Kuvio 6. *What?* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *What?*, n. 109,5 bpm. Säv. Jonathan Davis.

6.3.1 Bassorummun soundi kappaleessa *What?*

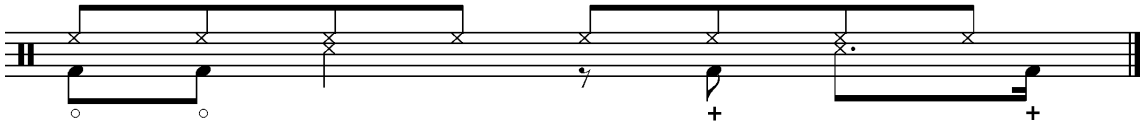
Samanlaisen avoimesti soivan konemaisen bassorumpusoundin voi toteuttaa akustisellakin bassorummulla. Soittamassani ääniesimerkissä (Liite 2, raita 3) käytän halkaisijaltaan 26 tuumaista, vaahterasta valmistettua bassorumpua. Suuren halkaisijan ansiosta rummun voi virittää todella matalaan äänenkorkeuteen. Lyöntipuolen kalvona käytän Aquarian-merkkistä kirkasta kaksikerroskalvoa malliltaan Super Kick II. Olen huomannut, että paksun kaksikerroskalvon voi virittää ohutta yksikerroskalvoa matalampaan vireeseen menettämättä sointia. Kalvon sisäpuolelle on liimattu huoparengas, jonka tarkoituksena on vähentää ei-toivottuja ylä-ääniä. Rumpua voi myös dempata esimerkiksi pitkällä, huopakankaasta leikatulla suikaleella, joka on asetettu kalvon ja rungon väliin. Kalvon ulkopinnalle voi myös teipata esimerkiksi palan kangasta tai käsipaperia. Soinnin pituutta on helppo säätää lisäämällä tai vähentämällä demppausta. Myös tässä tapauksessa bassorummusta kannattaa irrottaa etukalvo. Irrottamalla etukalvon bassorummusta saa helpommin yhden selkeän äänen, jota on helppo hallita.

Bassorummusta saatavaan soundiin vaikuttaa olennaisesti se, jättääkö pedaalin nuijan kalvoon kiinni vai antaako sen ponnahtaa kalvosta irti. Ensimmäinen vaihtoehto antaa bassorummusta tukahdutetun soundin, kun taas jälkimmäinen vaihtoehto pyöreän ja ison soundin. Käytän soittamassani ääniesimerkissä molempia tekniikoita.

Bassorummun pedaaleihin on myös saatavilla erilaisia nuijia. Puusta tai muovista valmistetun nuijan avulla bassorummusta saa erittäin kovan ja naksahdavan äänen, kun taas huovasta valmistetun tai villalla päällystetyn nuijan soundi on pehmeämpi, pyöreämpi ja hiljaisempi. Käytän ääniesimerkissä normaalia bassorummun nuijaa pehmeämpää Vater Vintage Bomber –nuijaa, jonka ansiosta bassorumpu kuulostaa pehmeämmältä ja lämpimämmältä.

Ääniesimerkissä soitan bassorumpua siten, että kahden ensimmäisen lyönnin jälkeen annan pedaalin nuijan ponnahtaa irti lyöntikalvosta. Tahdin loput bassorummun lyönnit

soitan jättämällä pedaalin nuijan kalvoon kiinni, jolloin rummusta lähtevä ääni sammuu heti.

Kuvio 7. Ääniesimerkki, 109,5 bpm. Nuotinnos Eliel Viitala.

7 VIRVELIRUMPU

Hip-hop –musiikissa virveliä soitetään lähes poikkeuksetta tahdin toiselle ja neljännelle iskulle. Näiden iskujen ansiosta syntyy rytmi, jota kutsutaan backbeatiksi. (Rautiainen 2006, 74)

7.1 Harjoitusohjeita

Toinen ja neljäs isku ovat useimmiten aksentoituja lyöntejä, jotka soitetään korkeammalta kuin aksentoimattomat iskut. Kuuluisan Tower of Power –yhtyeen alkuperäinen rumpali David Garibaldi kehottaa *Future Sounds* –oppikirjassaan soittamaan aksentoidut iskut noin 20-30 senttimetrin korkeudelta ja aksentoimattomat ns. ghost- eli haamuiskut hyvin matalalta, reilun senttimetrin korkeudelta virvelirummun kalvosta. (Garibaldi 1992, 5) Leevi Leppäsen *Rokkaavat Rummut* –oppaan mukaan näiden kahden edellä mainittujen iskujen ero tulisi olla kuin huuto ja kuiskaus. (Leppänen 1989, 22)

7.1.1 Rimshot

Rimshot-nimistä lyöntitekniikkaa voi halutessaan käyttää aksentoiduille iskuille. Kyseisen lyöntitekniikan avulla on helppo saavuttaa suuri dynaaminen kontrasti aksentoitujen ja aksentoimattomien lyöntien välillä. Rimshot-lyönnissä rumpukapula osuu yhtä aikaa virvelirummun kalvoon ja vanteeseen, mikä synnyttää kovaäänisen ja tiukan soundin. Virvelirumpu kannattaa asetella telineeseen siten, että lyönnit osuvat viritysruuvien väliin. (Adamo 2010, preface VIII; Rautiainen 2006, 74)

On toki selvää, että hip-hop –musiikissa virvelirumpu saa kuulua selkeästi, jotta haluttu napakka backbeat toteutuu. Käyttäessä rimshot–lyöntiä kannattaa kuitenkin kiinnittää erityishuomiota virvelirummun tuottamaan äänenvoimakkuuteen, jottei se kuulu liian voimakkaasti suhteessa muihin rumpusetin instrumentteihin. Esimerkiksi tunnetun ja laajalti samplatun James Brownin *Funky Drummer* –kappaleen rumpukompin soittanut Clyde Stubblefield löi virvelirumpuaan hyvin kevyesti; hän tuskin edes liikutti vasemman käden rannettaan soittaessaan virvelirumpua. (Moore 2010, 22; Adamo 2010, preface VIII; Micallef 2005, 57)

Itse olen monesti luopunut rimshot-lyönnin käytöstä esiintymistilanteissakin. Totesin, että soittamalla virvelirumpua keskelle sen kalvoa voin saavuttaa paitsi hiljaisemmän mutta myös tasalaatuisemman virvelisoundin, jonka seurauksena soitan koko rumpusetiä hiljempaa, mikä on monesti eduksi vaikkapa pienillä esiintymislavoilla. Hiljaa soittaminen auttaa myös miksaajaa saamaan kaikki virvelirummusta lähtevät, dynaamisesti erilaiset soundit, kuten esimerkiksi cross-stick -lyönnit äänenvoimakkuuden kannalta samalle tasolle. Hip-hop –yhtye The Rootsista tunnetuksi tullut rumpali Ahmir Thompson neuvookin eräässä haastattelussaan:

As a matter of fact, the lighter you play, the funkier the song. (Weiss 2007, 56; Adamo 2010, preface VIII)

7.1.2 Cross-stick

Virvelirumpua voi myös soittaa käyttämällä tekniikkaa nimeltään cross-stick tai rimclick. Cross stick -lyönti suoritetaan asettamalla rumpukapulan toinen pää kalvoon kiinni, jolloin kapulaa pitävän käden ranne lepää virvelirummun kalvon päällä. Cross stick -lyönti suoritetaan lyömällä kapulalla rummun vanteeseen. Kapulan toinen pää pysyy koko lyönnin ajan kalvossa kiinni. Halutessaan kapulan voi myös kääntää väärinpäin, jolloin kapulan paksumpi pää osuu vanteeseen, mikä synnyttää paksumman ja kovemman soundin. (Adamo 2010, preface VIII) Myös virvelirummun vanteen eri materiaaleilla saattaa olla pieniä eroavaisuuksia soundin kannalta. Yleisimmät vaihtoehdot ovat teräksinen, valettu tai puinen vanne.

Yhtenä merkittävänä cross-stick -lyönnin kehittäjänä voidaan pitää mm. James Brownin rumpalia Melvin Parkeria.

Melvin creates a 'how to' manual on the art of the cross-stick. (Slutsky & Silverman 1997, 23)

Selkeän esimerkin cross-stick -lyönnin käytöstä *A Tribe Called Questin* äänitteellä voi kuulla esimerkiksi kappaleissa *What?*, joka samplaa rumpali Paul Humphreyn vuonna 1974 ilmestynyttä kappaletta *Uncle Willie's Dream*. (WhoSampled 2013, www) Etenkin *A Tribe Called Questin* kahden viimeisen albumin kappaleissa virvelirummun soundi saattaa olla jo niin käsitelty, ettei kuunnellessa enää erota, onko kyseessä tavallinen lyönti keskelle virvelirummun kalvoa, rimshot-lyönti, cross-stick -lyönti vai kenties jokin edellisistä vaihtoehtoista yhdistettynä käsien taputuksiin tai sormien napsahduksiin. Esimerkiksi kappaleissa *Get a Hold*, *Mind Power*, *The Hop*, *Keeping It Moving* ja *Da Booty* virvelisoundin voi mieltää joko rimshot- tai cross-stick -lyönniksi.

7.2 Virvelirummun soundi

Käytän soittamissani ääninäytteissä (Liite 2) vain yhtä virvelirumpua, jota olen virittänyt ja dempannut eri tavoin. Kyseinen virvelirumpu on Ludwigin valmistama, viisi tuumaa syvä ja neljätoista tuumaa halkaisijaltaan oleva alumiinirunkoinen Acrolite-virveli. Ludwig toi ensimmäisen Acrolite-virvelin markkinoille vuonna 1963. En kuitenkaan syvenny työssäni tutkimaan erilaisia virvelirumpuja ja niiden soundiominaisuuksia aiheen laajuuden takia. (Ludwig Drums USA 2013, www)

7.3 Bonita Applebum

Kuvio 8. *Bonita Applebum* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *Bonita Applebum*, n. 91,9 bpm. Säv. Ali Shaheed Muhammad, Jerobi White, Jonathan Davis, Malik Taylor.

Kappaleessa *Bonita Applebum* virvelirumpu soittaa tyypillisten toiselle ja neljännelle iskulle sijoittuvien lyöntien lisäksi myös yhden lyönnin kolmannen iskun toiselle kuudestoistaosalle. Kaikki virvelin lyönnit ovat aksentoituja. Rumpukomppi on samplattu Little

Feat –yhtyeen vuonna 1973 ilmestyneestä kappaleesta *Fool Yourself*. (WhoSampled 2013, www.)

7.3.1 Kappaleen *Bonita Applebum* pohjalta laadittuja harjoituksia virvelirummulle

Kappaleen *Bonita Applebum* pohjalta laadittuja virveliharjoituksia (Liite 1, 5) voi halutessaan soittaa joko aksenttoimalla kaikki virvelirummun lyönnit, kuten kappaleessa *Bonita Applebum* tai siten, että aksentoi vain toiselle ja neljännelle iskulle osuvat lyönnit. Tällöin lopuista lyönneistä tulee ghost- eli haamulyönnejä. Harjoituksia voi myös soittaa käyttämällä cross-stick -lyöntiä.

Virveliharjoituksia kannattaa aluksi soittaa kappaleen alkuperäisten bassorummun lyöntien kanssa.

Kuvio 9. *Bonita Applebum* –kappaleen bassorummun lyönnit. Nuotinnos Eliel Viitala.

Tämän jälkeen virveliharjoituksia voi yhdistää *Rap Promoter* –kappaleesta johdettujen bassorumpuharjoitusten kanssa.

8 HI-HAT -SYMBAALIT

Hip-hop -rumpukompeissa hi-hat -symbaalien tarkoituksena on sitoa basso- ja virvelirummun iskut eheäksi rumpukompiksi. Hi-hat -symbaalit auttavat kuljettamaan kompia. Vaihtamalla hi-hatin aksentointia, dynamiikkaa ja soittotapaa voi samasta kompista saada paljon erilaisia variaatioita. Myös hi-hatiin soitettavien nuottien lisääminen tai vähentäminen vaikuttaa kompian luonteeseen olennaisesti. Lisäksi hi-hat –symbaaleilla voi kontrolloida ja ohjata koko yhtyettä, kuten *The Roots* -yhtyeen Ahmir Thompson kertoo DRUM! –lehden haastattelussaan:

Its primary purpose is to establish a metronome for the other musicians. (Weiss 2007, 56)

8.1 Hi-hat –soundi

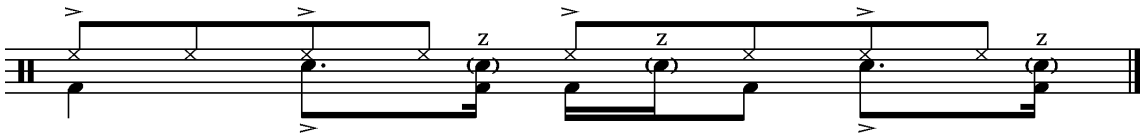
A Tribe Called Questin viideltä eri albumilta voi havaita paljon erilaisia hi-hat -rytmejä ja -soundeja. Konemaisen tiukkoja ja ohjelmoituja hi-hat -symbaaleja kuulee etenkin viimeisellä *The Love Movement* -albumilla esimerkiksi kappaleessa *Find a Way*. A Tribe Called Questin äänitteillä useat hi-hat -rytmit ja -soundit tulevat kuitenkin samplatuista kompeista, kuten esimerkiksi kappaleessa *Can I Kick It*, jonka rumpukomppi on lainattu Dr. Lonnie Smithin vuonna 1970 ilmestyneestä kappaleesta *Spinning Wheel*. (Who-Sampled 2013, www)

Monesti esimerkiksi 1960- ja 1970-luvuilla äänitetyillä levyillä symbaalit kuulostavat tummemmilta kuin tänä päivänä äänitetyillä levyillä. Tämä saattaa johtua muutamastakin syystä. Saattaa olla, että esimerkiksi 1960-luvulla symbaalivalmistajat valmistivat kauttaaltaan ohuempia symbaaleja kuin nykypäivänä. Ohuen symbaalin sointi on pehmeämpi, herkempi ja äänenkorkeudeltaan matalampi, kuin paksun symbaalin. Toki myös analogisella on äänitysteknologialla on osuutensa lopputulokseen. Analogisella äänityksellä tarkoitetaan äänitystekniikkaa, jossa mikrofonin kautta sähköiseksi muunnettu akustinen signaali tallennetaan nauhalle niin, että mitattavat suureet ovat suoraan verrannollisia fysikaalisiin muuttujiin. (Korhonen 2002, 23)

Jos esimerkiksi 1960-luvulla valmistettuja hi-hat –symbaaleja ei ole saatavilla voi pehmeää, matalalta soivaa hi-hat -soundia voi yrittää jäljitellä suuremmilla symbaaleilla. Kannattaa kokeilla esimerkiksi kahta, halkaisijaltaan 16- tai jopa 17-tuumaista crash-symbaalia hi-hat-symbaaleina. Vastaavasti joskus kappale voi vaatia kirkkaan ja kuivan hi-hat -soundin, jolloin esimerkiksi paksu, halkaisijaltaan 13-tuumainen hi-hat -pari saattaa olla oikea.

Seuraavissa esimerkeissä keskityn eri kappaleiden hi-hat –osuuksiin, joita voi soveltaa aiemmin esiteltyihin basso- ja virvelirumpuvariaatioihin.

8.2 Luck of Lucien

Kuvio 10. *Luck of Lucien* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinos Eliel Viitala. *Luck of Lucien*, n 104,8 bpm. Säv. Ali Shaheed Muhammad, Jerobi White, Jonathan Davis, Malik Taylor, R. Jackson.

Kappale *Luck of Lucien* samplaa Billy Brooksia vuonna 1974 ilmestynyttä kappaletta *Fourty Days*. Alkuperäiskappaleessa rumpali Clarence Johnston soittaa hi-hat –symbaaleja painottaen neljäsosaiskuilla olevia hi-hatin lyöntejä. Hi-hat –aksenttien ansiosta kappaleeseen on saatu pumppaava ja paikallaan pysyvä tunnelma. (WhoSampled 2013, www; Discogs 2013, www)

8.2.1 Kappaleen *Luck of Lucien* pohjalta laadittuja harjoituksia

Olen laatinut hi-hat –harjoitukset (Liite 1, 5) kappaleen *Luck of Lucien* pohjalta. Samoja hi-hat –variaatioita voi yhdistää esimerkiksi aiemmin esitelttyihin basso- ja virvelirumpu-harjoituksiin.

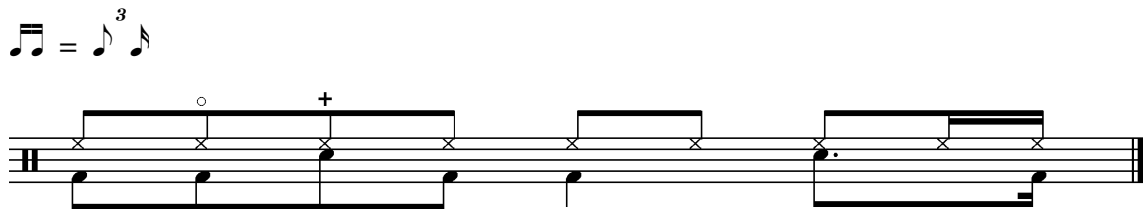
Harjoituksissa muutetaan hi-hat –aksenttien määrää ja paikkaa. Ensimmäisessä vaihtoehdossa ei ole aksentteja ollenkaan. Tämä on hyvä vaihtoehto silloin, kun soitettavaan komppiin tarvitaan kevyt tunnelma. Usein hi-hat –symbaalit kuuluvat, vaikka niitä soittaisi vähän hiljempäkin. Toisessa vaihtoehdossa jokainen hi-hatin lyönti aksentoidaan. Tällä tavalla soitettuna kompista saa määrätietoisesta, vankan ja halutessaan jopa aggressiivisen. Useimmiten ohjelmoidut rumpukompit kuulostavat tältä. Kolmannen vaihtoehdon voi kuulla esimerkiksi kappaleessa *Luck of Lucien*. Neljäsosaiskuille osuvien hi-hat –aksenttien ansiosta rumpukomppi kuulostaa tasaiselta ja pumppaavalta. Viimeisessä vaihtoehdossa aksentit ovat siirretty tahdin iskuttomille nuoteille. Tämä upbeatiksi kutsuttu vaihtoehto voi olla hyvä silloin, kun rumpukomppiin halutaan lisää kevyttä ja rullaavaa tunnelmaa. (Rautiainen 2006, 75)

David Garibaldi ohjeistaa kirjassaan *Future Sounds*, miten aksentoidut ja aksentoimattomat hi-hat –lyönnit tulisi soittaa. Hänen mukaansa aksentoidut lyönnit soitetaan rum-

pukapulan varrella symbaalien reunaan ja aksentoimattomat kapulan kärjellä ylemmän symbaalin päälle. (Garibaldi 1992, 5)

Mielestäni hi-hat –variaatioita on syytä harjoitella myös siten, että kaikki lyönnit soite-
taan symbaalien reunaan tai päälle olivat ne aksentoituja tai aksentoimattomia. Soitta-
malla tällä tavoin aksentoitujen ja aksentoimattomien lyöntien soundi on samanlainen -
ainoastaan äänenvoimakkuus muuttuu. Kannattaa myös kokeilla, minkälainen soundi
syntyy, kun soittaa kapulan varrella ylemmän hi-hat –symbaalin päälle. Myöhemmin
Clap Your Hands –kappaletta käsittelevässä luvussa esittelen, minkälaisen soundin hi-
hatin kellosta voi saada.

8.3 Hot Sex

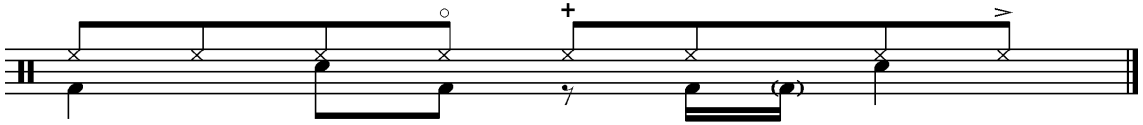

Kuvio 11. *Hot Sex* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *Hot Sex*, n. 100 bpm Säv. Ali Shaheed Muhammad, Jonathan Davis, Malik Taylor.

Kappaleen *Hot Sex* rumpukompissa esiintyy mm. soul- ja funk-tyylisestä rumpujensoi-
tosta tuttu ilmiö, hi-hat -symbaalien avaaminen ennen backbeatia. Esimerkkikappa-
leessa kuultava hi-hat -symbaalien avaus sijoittuu ensimmäisen iskun toiselle kahdek-
sasosalle. Hi-hat -symbaalit suljetaan toisella iskulla yhtä aikaa virvelinlyönnin kanssa.

Helmikuussa vuonna 1965 James Brownin taustayhtyeen rumpali Melvin Parker äänitti
Brownin hittikappaleet *Papa's Got A Brand New Bag* ja *I Got You (I Feel Good)*. Mo-
lemmissa kappaleissa Parker avaa hi-hatia ensimmäisen ja kolmannen iskun toiselle
kahdeksasosalla. Hi-hatin avaus ennen virvelirummun soittamaa lyöntiä luo komppiin
latausta ja imua. Saman ilmiön voi kuulla myöhemmin esimerkiksi John "Jab'o" Stark-
sin ja Clyde Stubblefieldin soitossa sekä lukuisissa nykypäivän rumpukompeissa.
(Moore 2010, 14; Slutsky & Silverman 1997, 23)

Hi-hat -symbaaleja voi myös avata muillakin tahdin osilla, kuten esimerkiksi kappaleessa *Get a Hold*, jossa hi-hatin avaus sijoittuu tahdin toisen iskun toiselle kahdeksasosalle.

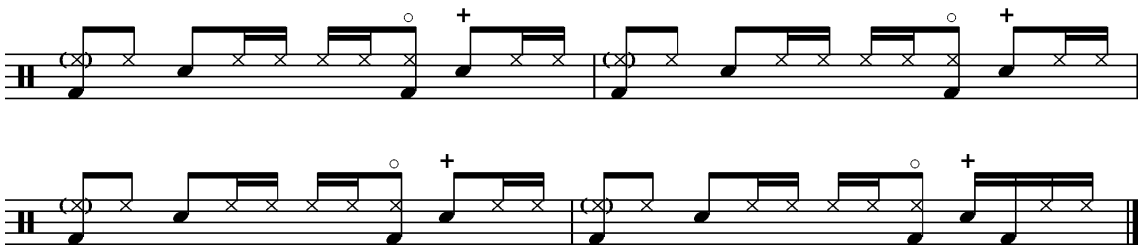

Kuvio 12. *Get a Hold* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *Get a Hold*, n. 95,2 bpm. Säv. James "Jay Dee" Yancey, Kamaal Fareed.

8.3.1 Kappaleiden *Hot Sex* ja *Get a Hold* pohjalta laadittuja harjoituksia

Kappaleiden *Hot Sex* ja *Get a Hold* pohjalta laadituissa harjoituksissa (Liite 1, 6) hi-hat –symbaaleilla tapahtuvat avaukset osuvat aina jollekin tahdin kahdeksasosaiskulle. Harjoittellessa kannattaa kokeilla erilaisia tapoja avata hi-hat –symbaaleja. Soittamalla ainoastaan ylempää symbaalia avauksen aikana vain ylempi symbaali soi. Vastaavasti lyömällä symbaalien reunaan avauksen kohdalla molemmat symbaalit soivat. Se, kuinka paljon hi-hat –symbaaleja avaa, vaikuttaa olennaisesti soinnin pituuteen. Eritoten huomiota kannattaakin kiinnittää siihen, milloin hi-hatin sulkee. Esimerkiksi liian hätäisesti suljettu hi-hatin avaus voi saada kompin kuulostamaan kiilaavalta. Tempossa pysymisen kannalta onkin hyvä säilyttää sama liikerata hi-hatia soittavassa kädessä, vaikka avaisikin hi-hatia. Hi-hat –variaatiot voi yhdistää esimerkiksi aiemmin esiteltyihin basso- ja virvelirumpuharjoituksiin.

8.4 Footprints

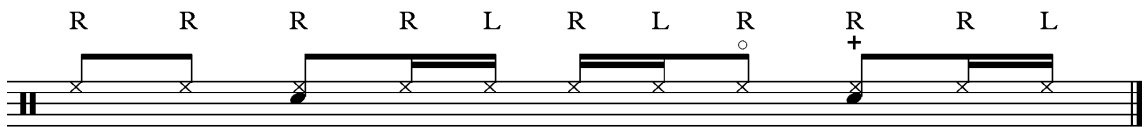

Kuvio 13. *Footprints* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *Footprints*, n. 100,1 bpm. Säv. Ali Shaheed Muhammad, Jerobi White, Jonathan Davis, Malik Taylor.

Myös kappaleessa *Footprints* voi havaita samanlaisen hi-hat –symbaalien avauksen, kuin kappaleessa *Hot Sex*. Tosin nyt hi-hat –symbaalien avaus tapahtuu yhtä kahdeksasosaa ennen neljättä iskua. Aiempiin esimerkkeihin verrattuna *Footprints* –kappaleen hi-hat –raita sisältää kahdeksasosanuottien lisäksi myös kuudestoistaosanuotteja.

8.4.1 Harjoitusohjeita

Ohjelmoitu *Footprints* –kappaleen komppi on helposti siirrettävissä rumpusetille. Eri-tyshuomiota on syytä kiinnittää vasemman käden soittamiin kuudestoistaosiin, jotta ne soivat yhtä voimakkaasti ja tarkasti, kuin oikean käden soittamat kahdeksasosanuotit. Mielestäni alla esitelty käsijärjestys on paras tilanteeseen, jolloin on soitettava sekä kahdeksas- että kuudestoistaosanuotteja hi-hat symbaaleihin. Tällöin oikea käsi soittaa kahdeksasosanuotit hi-hatiin ja vasen käsi täyttää tarvittavat hi-hatin kuudestoistaosanuotit sekä virvelirummun lyönnit. Soittamalla tällä tavoin kompissa säilyy tasainen, jatkuva liikerata, joka auttaa pysymään tempossa.

Kuvio 14. Kappaleen *Footprints* pohjalta laadittu harjoitus. Nuotinnos Eliel Viitala.

Yllä olevan käsiharjoituksen voi yhdistää esimerkiksi *Rap Promoter* –kappaleesta johdettuihin bassorumpuharjoituksiin.

8.5 Rock Rock Y'all

A Tribe Called Questin kappale *Rock Rock Y'all* samplaa vuonna 1971 ilmestynyttä kappaletta *What Can You Bring Me?*, jonka esittää Charles Wright & the Watts 103rd Street Rhythm Band. Alkuperäiskappaleen toiseksi säveltäjäksi on merkitty yhtyeen rumpali James Gadson, joka on työskennellyt mm. Dyke & the Blazersin, Bill Withersin, Marvin Gayen, Herbie Hancockin ja muiden lukuisten suuruuksien kanssa. Viimeisten laskelmien mukaan hän on soittanut yli 300 kultalevyä. (WhoSampled 2013, www; Drummerworld 2013, www)

Kuvio 15. *What Can You Bring Me?* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *What Can You Bring Me?*, n. 105 bpm. Säv. Gabriel Flemings, James Gadson.

Kappale *Rock Rock Y'all* on yksi harvoista A Tribe Called Questin kappaleista, joka sisältää hi-hat –symbaaleihin soitettuja kuudestoistaosanuotteja. Virvelirummun haamulyöntien perusteella *What Can You Bring Me?* -alkuperäiskappaleen rumpali James Gadson soittaa vieläpä kaikki hi-hat –nuotit yhdellä kädellä kappaleen kiihkeästä temposta huolimatta. A Tribe Called Quest on kuitenkin hidastanut omaa versiotaan samalla tavoin, kuin aiemmin esiteltyä kappaletta *Rap Promoter*.

Saattaahan olla, että kappaletta *What Can You Bring Me?* on alkujaan myös nopeutettu, kuten esimerkiksi saman tyylistä James Brownin kappaletta *Funky Drummer*. Ehkä tällä tavoin nopeat kappaleet ovat saatu kuulostamaan vielä entistä tarkemmilta ja tiukemmilta. (Moore 2010, 20)

8.5.1 Kappaleen *Rock Rock Y'all* pohjalta laadittu harjoitus

Kuvio 16. Kappaleen *Rock Rock Y'all* pohjalta laadittuja harjoituksia. Nuotinnos Eliel Viitala.

Yllä olevassa kuviossa olen nuotintanut *Rock Rock Y'all* –kappaleen rumpukompin ilman bassorummun lyöntejä. Harjoitukseen voi yhdistää esimerkiksi kappaleesta *Rap Promoter* johdettuja bassorumpuharjoituksia.

Hi-hat –symbaalien lyönnit voi soittaa joko kapulan kärjellä ylemmän symbaalin päälle tai kapulan varrella symbaalien reunaan. Useimmiten rumpalit sekoittavat näitä tekniikoita keskenään soittaessaan hi-hatia. Esimerkiksi James Gadson soittaa kappaleessa *What Can You Bring Me?* hi-hat –symbaaleja siten, että kahdeksasosaosaiskuille sijoittuvat lyönnit ovat lievästi aksentoituja. Komppia kannattaa myös kokeilla soittaa siten, että aksentoi ainoastaan neljäsosaosaiskuille sijoittuvat lyönnit.

Monesti soittaessa yhdellä kädellä kuudestoistaosanuotteja hi-hat –symbaaleihin ongelmaksi muodostuu soitettavan kappaleen nopea tempo. Paras keino saavuttaa nopea hi-hat –käsi on aloittaa harjoittelu riittävän hitaalla tempolla. Harjoitellessa kannattaa erityisesti kiinnittää huomiota siihen, että molemmat kädet pysyvät rentoina. Jos kädet alkavat tuntua jännittyneiltä, harjoitustempo on liian korkea. Uskon, että tällöin kehitystä ei voi tapahtua. Myös yksi maailman kuuluisimpiin rumpaleihin lukeutuva Dave Weckl painottaa oppikirjassaan, kuinka tärkeätä on pysyä koko ajan rentona. Hän kehottaa jopa asettamaan rumpusetin viereen peilin, josta voi soiton aikana tarkkailla omaa soittoasentoa. (Weckl 2004, 4)

8.6 1nce Again

The image shows a drum kit notation for the song '1nce Again'. At the top left, there is a legend: a quarter note with a slash and a '3' above it is equal to a triplet of eighth notes. Below this, there are eight staves of music. Each staff begins with a double bar line and a '3' above it, indicating a triplet. The notation consists of rhythmic patterns for a drum kit, with 'x' marks above the notes indicating cymbal hits. The patterns are consistent across all staves, showing a steady, repetitive rhythm.

Kuvio 17. *1nce Again* –kappaleen rumpukomppi kohdassa 0:39-1:20. Nuotinnos Eliel Viitala.
1nce Again, n. 93,7 bpm. Säv. Ali Shaheed Muhammad, James "Jay Dee" Yancey,
 Kamaal Fareed, Malik Taylor, Steve Swallow.

Kappaleen *Clap Your Hands* rumpukomppi on samplattu Lou Donaldsonin vuonna 1967 ilmestyneestä kappaleesta *Ode To Billie Joe*, jossa rumpali Leo Morris soittaa hi-hat –symbaaleja lähelle symbaalin keskikohtaa, jota kutsutaan kelloksi. (WhoSampled 2013, www; Discogs 2013, www) Symbaalin kellosta lähtevä ääni on kirkas ja läpitunkeva. Myös hip-hop –yhtye The Rootsin rumpali Ahmir Thompson kertoo eräässä videohaastattelussaan pitävänsä eniten hi-hat –symbaalin kellosta lähtevästä soundista. Tästä syystä hän on suunnitellut itselleen erikoispitkät nimikkorumpukapulat, joilla on helppo soittaa nimenomaan hi-hatin kelloa. (Youtube-video 2011, www)

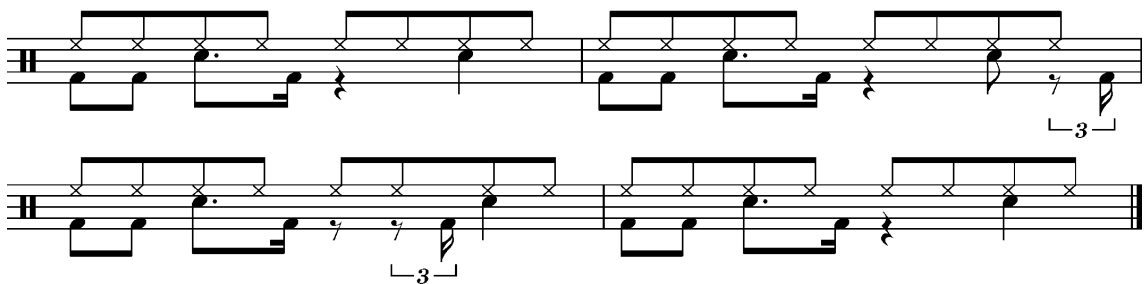
Vertaamalla Lou Donaldsonin alkuperäistä kappaletta *Ode To Billie Joe* ja A Tribe Called Questin kappaletta *Clap Your Hands* voi kuulla, että Lou Donaldsonin kappaleesta on kokonaisen tahdin sijasta poimittu vain hi-hat –ja virvelilyönnit. Kun yksittäiset lyönnit ovat syötetty esimerkiksi Akain MPC-sampleriin, niitä voi soittaa uudelleen haluamassaan tempossa ja rytmissä. Sen sijaan kappaleen *Clap Your Hands* bassorumpusoundi ei ole peräisin samasta Lou Donaldsonin kappaleesta.

9 BEAT STOP

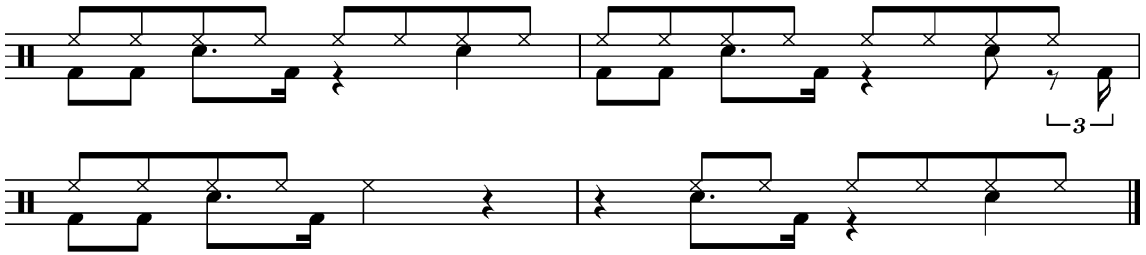
Käsitteellä beat stop tarkoitetaan tiskijukkien suosimaa tekniikkaa, jonka avulla esimerkiksi rumpukomppi tai koko tausta viedään hetkellisesti pois ja tuodaan takaisin. Beat stop –tekniikkaa käytetään usein, kun halutaan tuoda musiikista esille vaikkapa iskulause tai jokin tärkeä sample. (Adamo 2010, 125)

Alla olevat esimerkit ovat poimittu A Tribe Called Questin kappaleesta *Award Tour*.

9.1 Award Tour

Kuvio 19. *Award Tour* –kappaleen rumpukomppi. Nuotinnos Eliel Viitala. *Award Tour*, n. 97 bpm. Säv. Ali Shaheed Muhammad, Jonathan Davis, Malik Taylor.

Kuvio 20. Beat stop kohdassa 2:47. Nuotinos Eliel Viitala.

A Tribe Called Questin kappaleessa *Award Tour* esiintyy runsaasti beat stop –tauvoja, joista yhtenä hyvänä esimerkkinä kappaleen kohta 2:47. Beat stop alkaa kolmannen tahdin neljänneltä neljäsosaiskulta ja päättyy neljännen tahdin toiselle neljäsosaiskulle.

9.2 Harjoitusohjeita

Beat stop jättää ikään kuin aukon soitettavaan rumpukomppiin. Harjoitellessa on syytä muistaa, että komppi ei pysähdy beat stopin aikana. Jotta beat stop toteutuu oikealla tavalla, palatessaan rumpukompin täytyy jatkaa kuin se ei olisi katkennutkaan. Beat stop –tekniikkaa voi myös soveltaa rumpusetin yksittäisiin instrumentteihin, kuten esimerkiksi jättämällä ainoastaan virvelirummun tai hi-hat –symbaalit pois.

Olen huomannut, että harjoittelemalla beat stop –tekniikkaa myös oma sisäinen pulssi kehittyy. Useimmiten rumpaleille on sallittua tai jopa suotavaa pitää kappaleen tempoa yllä taukojen aikana esimerkiksi polkemalla tai lyömällä hi-hat –symbaaleja. Tämän vuoksi saattaakin olla haastavaa lopettaa soittaminen kokonaan esimerkiksi tahdin ajaksi ja aloittaa uudestaan hidastamatta tai kiihdyttämättä tempo.

Harjoittelamisen apuna kannattaa käyttää metronomia. Aluksi metronomiin voi asettaa nopeampia aika-arvoja, kuten esimerkiksi 16-osanuotteja. Sisäisen pulssin vahvistuksessa metronomin lyöntejä voi harventaa esimerkiksi neljäsosa- tai jopa puolinuotteihin.

10 POHDINTA

Tutkiessani A Tribe Called Quest –yhtyeen musiikkia huomasin saman seikan, kuin Q-Tip aikanaan: historia toistaa itseään. Hän räppää *Excursions* –kappaleen ensimmäisessä säkeistössä:

My pops used to say, it reminded him of Bebop I said, well daddy don't you know that things go in cycles. (Rap Genius 2013, www)

Useimpien mielestä samplaamisen tarkoituksena on kunnioittaa vanhoja hittisävelmiä tekemällä niistä uusia versioita, kun taas joidenkin mielestä samplaaminen on yhtä kuin varastamista. The Roots -yhtyeen Ahmir Thompsonin mielestä kyse on pikemminkin jonkin tietynlaisen tunnelman tavoittelusta. Musiikintekijät haluavat saada äänitteilleen tunnelman, jota ei voi enää saavuttaa. (Micallef 2010, 47)

Ajattelin aluksi tekeväni vain transkriptioita sampleihin perustuvista kappaleista, jotka olivat julkaistu 1990-luvulla mutta samalla tutkinkin rumpukomppeja, jotka saattoivat olla yli 40 vuoden takaa. Samat kompit olivat ainoastaan siirretty uuteen ympäristöön. Pian huomasin, että oppiakseni soittamaan hip hop –musiikkia, minun täytyisi myös opetella soittamaan kuten funk-, soul- tai rock-yhtyeiden rumpalit 1970-luvulla.

Tämän jälkeen pohdiskelin, miksi he olivat alunperin ryhtyneet poimimaan rumpukomppeja ikivanhoilta levyiltä eivätkä esimerkiksi yrittäneet säveltää omia rumpukomppeja. Toki tämä olisi edellyttänyt soittotaidon lisäksi myös kalliiden soittimien ja äänityslaitteiden omistamista. Q-Tip kertookin A Tribe Called Questin vaiheista kertovassa dokumenttielokuvassa syyksi sen, että heillä ei ollut varaa musiikki-instrumentteihin, joten he kaivoivat vanhempiensa vanhat levyt esiin ja tekivät levysoittimesta instrumentin. Ja olihan levyltä lainattu rumpukomppi jo valmiiksi hyvin soitettu, miksattu, masteroitu.

Mutta miksi A Tribe Called Questin äänitteillä on juuri tietyn kuuloisia komppeja eikä vaikkapa big band – tai bebop–rumpukomppeja? A Tribe Called Quest ei kuitenkaan ollut ensimmäisten joukossa poimimassa rumpubreikkejä, vaan asian teki tietävästi ensimmäisenä DJ Kool Herc, jota muut seurasivat. Asuintalonsa kellarissa järjestetyissä bileissä Kool Herc hoksasi tanssijoiden hullaantuvan juuri nimenomaan 1970-luvun

rumpubreikistä. Tanssivan bilekansan ansiosta suurin osa hip hop –kompeista kuulostaa siltä, miltä ne kuulostavat tänäkin päivänä.

A Tribe Called Quest –yhtyeen kappaleiden tutkiminen sekä oman opetusmateriaalin laatiminen niiden pohjalta on ollut avaava prosessi minulle. Itse tehdyt harjoitukset ovat osoittautuneet omassa opetustyössäni toimivaksi apuvälineeksi. Soitattaessani samoja harjoituksia oppilaillani on ollut ilo huomata, kuinka he ovat innostuneet harjoittelemaan vaikkapa fillien sijasta myös kompeja. Etenkin komppien soveltaminen on ollut usealle mielekkäämpi tapa harjoitella, kuin valmiiksi laadittujen komppien läpisoittaminen. Lisäksi moni heistä totesi, että yksinkertaiselta näyttävä komppi ei välttämättä aina olekaan sitä.

Tulen varmasti tulevaisuudessa, ajan ja resurssien salliessa, laatimaan lisää vastaavaa materiaalia ja kehittämään pidemmälle jo olemassa olevia harjoitteita. Tämän työn myötä on myös herännyt vahva ajatus kokonaisen, hip hop –rumpujensoittoa käsittelevän oppikirjan tekemisestä.

Lähteet

Kirjalliset

A Tribe Called Quest 2013. <http://atribecalledquest.com/html/biography/> (luettu 22.4.2013)

Adamo, Mike 2010. The Breakbeat Bible. Hudson Limited.

Ankeny, Jason 2013. <http://www.allmusic.com/artist/grandmaster-flash-mn0000738402> (luettu 22.4.2013)

Aquarian Drumheads 2013. <http://www.aquariandrumheads.com/products/full-force-series> (luettu 5.5.2013)

Avgousti, Andy 2012. Akai MPC 500 Tutorial - Chopping Drum Breaks on the MPC 500. <http://www.mpc-tutor.com/mpc-500-tutorial-chopping-drum-breaks/> (luettu 23.4.2013)

Bush, John 2013. <http://www.allmusic.com/artist/a-tribe-called-quest-mn0000478982> (luettu 22.4.2013)

Caramanica, Jon 2011. Lots of Beats, but No Drum in Sight. http://www.nytimes.com/2011/02/13/arts/music/13beatmachine.html?pagewanted=all&_r=0 (luettu 23.4.2013)

Chang, Jeff 2005. Can't Stop Won't Stop – A History of the Hip-Hop Generation. LIKE.

Discogs 2013. <http://www.discogs.com/artist/A+Tribe+Called+Quest> (luettu 22.4.2013)

Garibaldi, David 1992. Future Sounds. Alfred Publishing Company.

Hilamaa, Heikki & Varjus, Seppo 2000. Musta syke: funkin, diskon ja hiphopin historia. LIKE.

JohnG 2010. <http://www.oldschoolhiphop.com/artists/deejays/kooldjherc.htm> (luettu 22.4.2013)

Korhonen, Kimmo 2002. Andante. Klassisen musiikin tietosanakirja. WSOY.

Leppänen, Leevi 1989. Rokkaavat Rummut. Selvät Sävelet Oy.

Ludwig Drums USA 2013. http://www.ludwig-drums.com/usasnares_acrolite.php (luettu 5.5.2013)

Micallef, Ken 2005. The Rhythm-Morphosis of Questlove. Modern Drummer. Modern Drummer Publications. Inc.

Micallef, Ken 2010. The Roots' Ahmir "Questlove" Thompson. Modern Drummer. Modern Drummer Publications. Inc.

Moore, Stanton 2010. Groove Alchemy. Hudson Music.

Mr-Dj.Org 2013. <http://www.mr-dj.org/info-opas-6.php> (luettu 19.5.2013)

Rap Genius 2013. A Tribe Called Quest – Excursions Lyrics. <http://rapgenius.com/A-tribe-called-quest-excursions-lyrics> (luettu 4.5.2013)

Rautiainen, Tommi 2006. Groove in. Idemco Oy.

Simon & Schuster 2001. The Rolling Stone Encyclopedia of Rock & Roll. <http://www.rollingstone.com/music/artists/a-tribe-called-quest/biography> (luettu 22.4.2013)

Slutsky, Allan & Silverman, Chuck 1997. The Funkmasters - The Great James Brown Rhythm Sections. Warner Bros. Publications.

Tabell, Max 2007. Afroimpro Sibelius-Akatemia. <http://www3.siba.fi/afroimpro/> (luettu 3.5.2013)

Takkinen, Nuutti 2010. Rock-Suomi: Kotipojat. YLE.

<http://teema.yle.fi/ohjelmat/juttuarkisto/rock-suomi-kotipojat-0> (luettu 3.5.2013)

Weckl, Dave 2004. Exercises for Natural Playing. Carl Fischer Music.

Weiss, David 2007. ?uestlove. DRUM!. Enter Music Publishing, Inc.

Zoro, 1998. The Commandments of R&B Drumming: A Comprehensive Guide to Soul, Funk and Hip Hop. Warner Bros Publications.

Audiovisuaaliset

Beats, Rhymes & Life: The Travels of a Tribe Called Quest 2011. Sony Pictures Classics.

Discogs 2013. Billy Brooks – Windows Of The Mind. <http://www.discogs.com/Billy-Brooks-Windows-Of-The-Mind/release/775921> (luettu 29.4.2013)

Discogs 2013. Lou Donaldson – Mr. Shing-A-Ling. <http://www.discogs.com/Lou-Donaldson-Mr-Shing-A-Ling/release/2278698> (luettu 1.5.2013)

Drummerworld 2013. James Gadson.

http://www.drummerworld.com/drummers/James_Gadson.html (luettu 29.4.2013)

WhoSampled 2013. A Tribe Called Quest feat. Lucien Revolucien's Luck of Lucien sample of Billy Brooks's Forty Days.

http://www.whosampled.com/sample/view/2185/A%20Tribe%20Called%20Quest%20feat.%20Lucien%20Revolucien-Luck%20of%20Lucien_Billy%20Brooks-Forty%20Days/ (luettu 29.4.2013)

WhoSampled 2013. A Tribe Called Quest feat. Punch & Words, Jane Doe and Mos Def's Rock Rock Y'all sample of Charles Wright & the Watts 103rd Street Rhythm Band's What Can You Bring Me?.

<http://www.whosampled.com/sample/view/53708/A%20Tribe%20Called%20Quest%20feat.%20Punch%20%26%20Words,%20Jane%20Doe%20and%20Mos%20Def->

Rock%20Rock%20Y'all_Charles%20Wright%20%26%20the%20Watts%20103rd%20Street%20Rhythm%20Band-What%20Can%20You%20Bring%20Me%3F/ (luettu 29.4.2013)

WhoSampled 2013. A Tribe Called Quest's Can I Kick It? sample of Dr. Lonnie Smith's Spinning Wheel.

http://www.whosampled.com/sample/view/4378/A%20Tribe%20Called%20Quest-Can%20I%20Kick%20It%3F_Dr.%20Lonnie%20Smith-Spinning%20Wheel/ (luettu 29.4.2013)

WhoSampled 2013. A Tribe Called Quest's Clap Your Hands sample of Lou Donaldson's Ode to Billie Joe.

http://www.whosampled.com/sample/view/21031/A%20Tribe%20Called%20Quest-Clap%20Your%20Hands_Lou%20Donaldson-Ode%20to%20Billie%20Joe/ (luettu 1.5.2013)

WhoSampled 2013. A Tribe Called Quest's Rap Promoter sample of The New Birth's Keep on Doin' It.

http://www.whosampled.com/sample/view/82240/A%20Tribe%20Called%20Quest-Rap%20Promoter_The%20New%20Birth-Keep%20on%20Doin'%20It/ (luettu 23.4.2013)

Youtube-video 2008. Bootsie and John 'Jabo' Starks explain the JB's "One".

<http://www.youtube.com/watch?v=ey2qm-y7G7U> (luettu 22.4.2013)

Youtube-video 2011. Product Spotlight: Ahmir Thompson Signature.

<http://www.youtube.com/watch?v=5PXvgLpL60g> (luettu 1.5.2013)

Kuvio 21. Hip hop –kompeeja rumpusetille. Kannen kuvitus Eliel Viitala.

HIP HOP –KOMPPEJA RUMPUSETILLE

Valitsin A Tribe Called Questin viideltä studioalbumilta muutamia kappaleita, joista johdin harjoituksia hip hop –musiikissa käytetyimmille rumpusetin osille. Tästä johtuen harjoitukset keskittyvät ainoastaan bassorummun, virvelirummun ja hi-hat –symbaalien soittamiseen. Eri rumpusetin osille johdettuja harjoituksia on tarkoitus myös yhdistää toisiinsa, minkä ansiosta samoista kompeista syntyy lukuisia uusia variaatioita.

Laadin harjoitukset siten, että niitä voi soittaa kaiken tasoiset rumpalit. Rumpujensoiton alkuvaiheessa olevat voivat käyttää komppiharjoituksia esimerkiksi nuotinlukuharjoituksina ja pidemmälle ehtineet voivat nuottikuvan lisäksi keskittyä fraseeraukseen ja soundin muodostamiseen rumpusetillä.

Harjoituksien tueksi olen myös laatinut muutamia ääninäytteitä, jotka löytyvät Liitteestä **2: HIP HOP –KOMPPEJA RUMPUSETILLE –CD.**

Harjoituksia bassorummulle

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

The image displays twelve musical exercises for bass drum, numbered 21 through 32, arranged in two columns. Each exercise is written on a five-line staff with a double bar line at the beginning. The notation consists of rhythmic patterns of eighth and sixteenth notes, often grouped with beams. Above the notes, there are 'x' marks indicating specific points of emphasis or articulation. Exercises 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, and 32 all feature a consistent rhythmic pattern of eighth notes. Exercise 23 includes a sixteenth note followed by a quarter note. Exercise 24 includes a dotted quarter note followed by an eighth note. Exercise 26 includes a dotted quarter note followed by an eighth note and a quarter note. Exercise 27 includes a dotted quarter note followed by an eighth note and a quarter note. Exercise 28 includes a dotted quarter note followed by an eighth note and a quarter note. Exercise 29 includes a dotted quarter note followed by an eighth note and a quarter note. Exercise 30 includes a dotted quarter note followed by an eighth note and a quarter note. Exercise 31 includes a dotted quarter note followed by an eighth note and a quarter note. Exercise 32 includes a dotted quarter note followed by an eighth note and a quarter note.

Kuvio 22. Kappaleen *Rap Promoter* pohjalta laadittuja harjoituksia bassorummulle. Nuotinnus Eliel Viitala.

Harjoituksia virvelirummulle

1 2

3 4

5 6

7 8

9 10

11 12

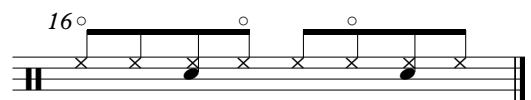
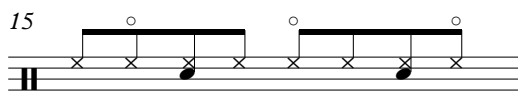
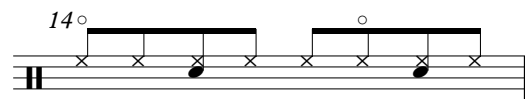
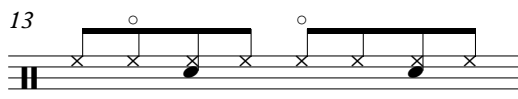
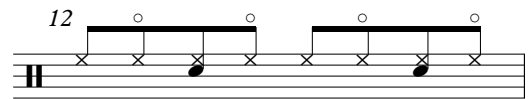
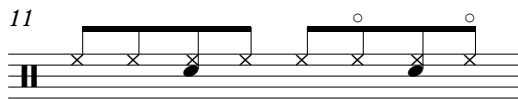
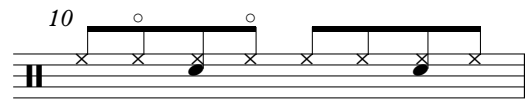
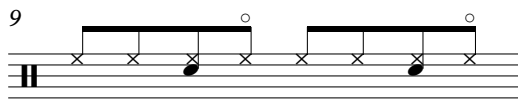
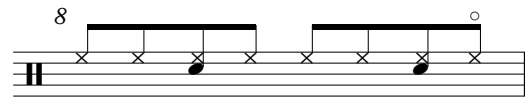
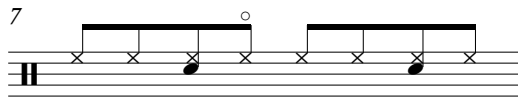
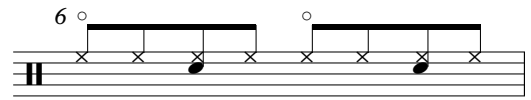
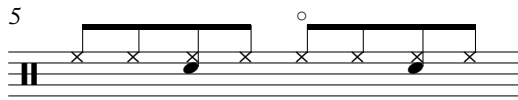
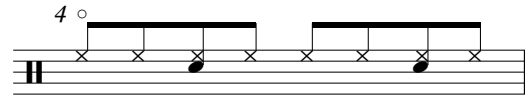
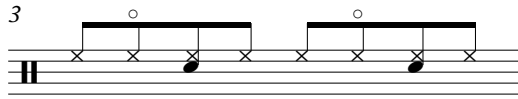
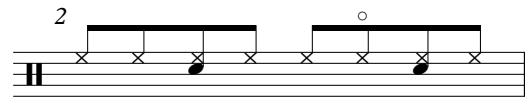
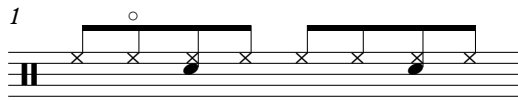
Kuvio 23. Kappaleen *Bonita Applebum* pohjalta laadittuja harjoituksia virvelirummulle. Nuotinnos Eliel Viitala.

Harjoituksia hi-hat –symbaaleille

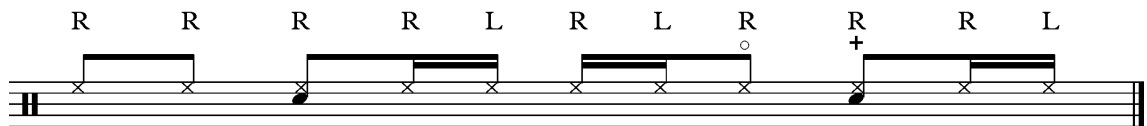
1 2

3 4

Kuvio 24. Kappaleen *Luck of Lucien* pohjalta laadittuja harjoituksia hi-hat –symbaaleille. Nuotinnos Eliel Viitala.

Kuvio 25. Kappaleiden *Hot Sex* ja *Get a Hold* pohjalta laadittuja harjoituksia hi-hat –
symbaaleille. Nuotinos Eliel Viitala.

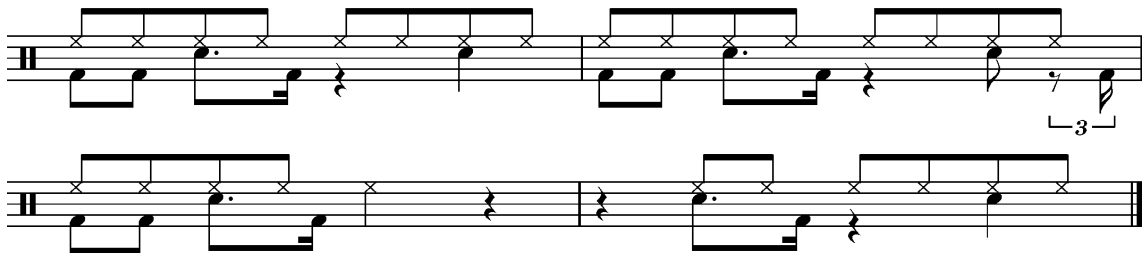

Kuvio 26. Kappaleen *Footprints* pohjalta laadittu harjoitus hi-hat -symbaaleille. Nuotinnos Eliel Viitala.

Kuvio 27. Kappaleen *Rock Rock Y'all* pohjalta laadittu harjoitus hi-hat -symbaaleille. Nuotinnos Eliel Viitala.

Beat stop -harjoitus

Kuvio 28. Kappaleen *Award Tour* pohjalta laadittu harjoitus. Nuotinnos Eliel Viitala.

HIP HOP –KOMPPEJA RUMPUSETILLE -CD

Raita	Kappale
1	Rap Promoter 1, harjoitus 4.
2	Rap Promoter 2, harjoitus 25.
3	What?
4	Bonita Applebum
5	Hot Sex
6	Footprints
7	Rock Rock Y'all

Äänitykseen käytetty laitteisto:

Shure SM57

Sennheiser e602

Apogee Duet

Ableton Live 8

MacBook Pro